

בש"פ 5341/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5341/17

כבוד הרשם גלעד לובינסקי זיו
פלוני

לפני:
המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה להארכת מועד לנקיטת הליך

החלטה

1. לפניי בקשה מטעם המבקש להאריך את המועד להגשת ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 12.2.2017 בתפ"ח 33563-01-16 (להלן: פסק הדין). בפסק הדין הורשע המבקש, על פי הודאתו, בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, פציעה והחזקת סכין, ונגזרו עליו שתיים עשרה שנות מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נוספים. יצוין כי בעת ניהול ההליך הפלילי נגדו היה המבקש קטין. המשיבה מתנגדת לבקשת הארכה.

2. בין המבקש לבין המשיבה גובש הסדר טיעון, ולפיו יודה המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן וייגזרו עליו שתיים עשרה שנות מאסר, מאסר מותנה ופיצוי למתלוננים בסכום אשר ייקבע. בדיון שנערך ביום 22.12.2016 הודיע בא כוחו הקודם של המבקש, עו"ד מנחם בלום, כי המבקש אינו מסכים להסדר אשר גובש וכי משפחת המבקש ניתקה עמו מגע. בדיון נוסף אשר התקיים ביום 25.12.2016, שלושה ימים לאחר מכן, הודיע עו"ד בלום כי לאחר שיחה נוספת עם המבקש ועם משפחתו, מסכים המבקש להסדר הטיעון. בהמשך לכך, וכעולה מפרוטוקול הדיון, מתורגמן מטעם בית המשפט הקריא למבקש את כתב האישום המתוקן בשפה הערבית והמבקש הצהיר כי הבין את תוכן כתב האישום וכי הוא מודה בעובדותיו. על סמך הודאתו זו קבע בית המשפט כי המבקש ביצע את המעשים המיוחסים לו, וקבע דיון לשמיעת טיעונים לעונש תוך שהוא מורה על הכנת תסקיר מבחן. הדיון התקיים ביום 12.2.2017, ובסופו הרשיע בית המשפט את המבקש וגזר עליו, כאמור, שתיים עשרה שנות מאסר לריצוי בפועל ועונשים נוספים.

3. בקשת הארכה הוגשה ביום 3.7.2017. בבקשה טוען המבקש כי נוכח קשייו בהבנת השפה העברית, לא הבין את משמעות הודאתו ועל כן יש להתיר לו לחזור בו מן ההודאה. לשיטתו, העובדה שבמסגרת הדיון שהתקיים ביום 22.12.2016 ציין כי אינו מסכים להסדר הטיעון שהוגש, מלמדת על אודות מצבו הנפשי (ובמשתמע - על הקושי הגלום בהודאה). הוא הוסיף וציין כי בחקירתו נפלו פגמים חמורים, אשר יש בהם משום עילה לביטול ההרשעה. באשר לאיחור בהגשת הערעור ציין המבקש כי לאחר תום ההליך בבית המשפט המחוזי "...נותר ללא ייצוג משפטי, ולכן פספס את מועד תקופת הערעור שנקבעה בחוק" (סעיף 2.9 לבקשה).

4. משבחנתי את בקשת הארכה ואת תשובת המדינה על רקע אמות המידה החלות בעניין, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

5. כלל הוא, כי בית המשפט רשאי להאריך את המועד להגשת הליך ערעורי בפלילים (סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982). על פי הפסיקה, לצורך מתן ארכה בפלילים לא נדרש מבקש הארכה להציג "טעם מיוחד" (אמת המידה להארכת מועד בהליכים אזרחיים), ודי כי יבסס קיומו של "טעם ממשי המניח את הדעת". בהקשר זה ישקול בית משפט, בין היתר, את משך האיחור; את ההצדקה הנטענת לאיחור; ואת סיכויי הלכאוריים של ההליך העיקרי (ראו בש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל (25.07.2006); בש"פ 6125/09 רבין נ' מדינת ישראל (11.08.2009)). ודוק: על אף הגישה המקלה בהשוואה להארכת מועד להגשת הליכים אזרחיים, הכלל הוא שגם בהליכים פליליים יש להקפיד על קיום המועדים הנקובים בדין, וממילא הארכת מועד לא תינתן כדבר שבשגרה.

6. מוכן אני להניח כי עובדת היותו של המבקש קטין בעת ניהול ההליך, מצדיקה לבחון את בקשת הארכה באופן מקל יחסית. אף על פי כן, דומני כי בענייננו קיימים מספר שיקולים אשר בהצטברם יחד מטים את הכף לעבר דחיית הבקשה:

ראשית, משך האיחור - למעלה משלושה חודשים - ניכר וממשי;

שנית, לא מצאתי כי בהסבר אשר ניתן יש משום הצדקה מבוררת לאיחור. טענת המבקש לפיה נבצר ממנו להגיש את הערעור בשל היעדר ייצוג משפטי נטענה באופן לקוני וסתמי. המבקש לא ציין אילו מאמצים, אם בכלל, עשה על מנת להסדיר ייצוג לצורך כך. בין היתר לא ציין האם נערכה פנייה לעורך דין בלום או לעורך דין אחר, בין מהמגזר הפרטי ובין מהסניגוריה הציבורית; ומתי פנה לבא כוחו הנוכחי, עו"ד קשקוש. לא למותר לציין כי הבקשה אף לא נתמכה בתצהיר.

שלישית, על פני הדברים וכפי שעולה מתשובת המדינה, סיכויי הלכאוריים של הערעור אינם תומכים במתן הארכה המבוקשת (והדברים נאמרים כמובן בזירות המתחייבת). אמנם, בדיון אשר התקיים ביום 22.12.2016 הודיע המבקש כי הוא מתנגד להסדר הטיעון. ואולם כאמור לעיל, שלושה ימים בלבד לאחר מכן שינה עמדתו והודה במיוחס לו, וזאת לאחר שהתקיים שיג ושיח עם בא כוחו ועם משפחתו ולאחר שכתב האישום המתוקן הוקרא לו בשפה הערבית על ידי מתורגמן מטעם בית המשפט. המבקש אינו טוען לכשל בייצוג או לפגם בתרגום, וממילא על פני הדברים טענתו לפיה לא הבין את משמעות הדברים נוכח קשייו בשפה העברית - מעוררת קושי. זאת ועוד, בניגוד למשתמע מן הבקשה (סעיף 3.6), אין כל אינדיקציה לכך שהמבקש הביע רצון לחזור בו מהודאתו במועד כלשהו עובר למתן פסק הדין. זאת, אף שבין מועד ההודאה לבין מועד מתן פסק הדין הפרידה תקופה של כחודש וחצי, ולמרות שהייתה למבקש הזדמנות

לעשות כן במסגרת דיון הטיעונים לעונש.

7. נוכח האמור לעיל, התוצאה היא כי הבקשה להארכת מועד נדחית.

ניתנה היום, כ"ג בתמוז התשע"ז (17.7.2017).

גלעד לובינסקי זיו, שופט
ר ש ם
